

PRACA DOKTORSKA

**Odtwarzalne wzorce użycia języka w angielskim dyskursie motoryzacyjnym:
badanie korpusowe**

STRESZCZENIE

Celem niniejszej rozprawy doktorskiej jest opisanie zróżnicowania rejestrów języka w obrębie angielskiego dyskursu motoryzacyjnego. Analiza koncentruje się na często używanej leksyce i frazeologii, tj. słowach kluczowych, kluczowych terminach oraz zbitkach wielowyrazowych pozyskanych ze specjalnie stworzonego korpusu języka specjalistycznego, na który składają się próbki czterech typów tekstów: recenzje samochodów, broszury reklamowe, instrukcje obsługi samochodów oraz transkrypcje telewizyjnego magazynu motoryzacyjnego *Top Gear*. Korpus badawczy zawiera łącznie 220 tekstów, a jego całkowity rozmiar wynosi 1,151,317 wyrazów tekstowych.

Praca doktorska dostarcza odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

- Które słowa kluczowe, terminy specjalistyczne oraz zbitki wielowyrazowe występują najczęściej w angielskim dyskursie motoryzacyjnym?
- Jakie są funkcje dyskursywne najczęstszych słów kluczowych, terminów specjalistycznych oraz zbitek wielowyrazowych?
- Które słowa kluczowe, terminy specjalistyczne oraz zbitki wielowyrazowe są najbardziej użyteczne z pedagogicznego punktu widzenia?

Główna hipoteza przyjęta w badaniu zakłada, że cztery przebadane typy tekstów, które są używane w zupełnie odmiennych sytuacjach komunikacyjnych, uwypuklają różne słowa kluczowe, terminy specjalistyczne oraz zbitki wielowyrazowe, co w rezultacie objawia się wysokim stopniem zróżnicowania rejestrów języka w obrębie angielskiego dyskursu motoryzacyjnego..

Część empiryczna rozprawy składa się z dwóch części: opisowej oraz stosowanej. W części opisowej wykorzystano zarówno ilościowe, jak i jakościowe metody badawcze. Analiza ilościowa obejmowała wyodrębnienie najważniejszych i najczęstszych słów kluczowych, terminów specjalistycznych oraz zbitek wielowyrazowych. Analiza jakościowa sprowadzała się do zbadania konkordancji w celu opisania funkcji dyskursywnych wspomnianych jednostek. Pozyskane słowa klucze, terminy specjalistyczne i zbitki wielowyrazowe podzielono na szereg

kategorii semantyczno-funkcjonalnych. Wyniki części opisowej pokazały, że przebadane typy tekstów cechują się dużym zróżnicowaniem w warstwie leksykalnej.

Celem części stosowanej rozprawy było wybranie najbardziej użytecznych pedagogicznie słów kluczowych, terminów specjalistycznych oraz zbitek wielowyrzowych, które można wykorzystać na lekcjach specjalistycznego języka angielskiego w polskich szkołach średnich branżowych kształcących specjalistów w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych. W tym celu poproszono trzech nauczycieli języka specjalistycznego o ocenienie przydatności pedagogicznej słownictwa i frazeologii opisanych wcześniej w badaniu. Wyniki tej części badania dostarczyły cennego i użytecznego pedagogicznie zestawu danych językowych, a także wykazały, że pozytywnie ocenione słowa kluczowe, terminy specjalistyczne oraz zbitki językowe odpowiadają wymaganiom opisanym w podstawie programowej dla uczniów szkół średnich branżowych.

Słowa kluczowe:

językoznawstwo korpusowe, angielski język specjalistyczny, analiza rejestru, frazeologia dystrybucyjna, szkoła średnia branżowa, nauczanie języka specjalistycznego